

Att spara på studieförbunden är att nedmontera skyddet för demokratin.

De tio studieförbunden är en mötesplats för skapande, bildning och kultur. Bokcirklar, konserter och föreläsningar – hundratusentals människor deltar varje år i studieförbundens verksamhet. Studieförbunden är en del av, ja själva nervsystemet i, det civila samhället och fungerar som bildningscenter, kulturarenor och demokratiska möjliggörare. Varje enskilt studieförbund har sin egen profil och ideologiska särart och tillsammans utgör de en mångfald av verksamhetsinriktningar. Med sin idémässiga grund, pedagogik och sin självständighet har studieförbunden stor betydelse för demokrati, mångfald och social sammanhållning i samhället.

Folkbildningen kännetecknas av att vara fri och frivillig. Det är en deltagarstyrd, demokratisk verksamhet som syftar till att stärka individen, få människor att växa och förändra tillsammans. I denna öppna och fria arena kan åsikter utmanas och fördomar krossas, gemensamma projekt formuleras och ett aktivt, engagerat medborgarskap utvecklas. Det är också just att stärka och utveckla demokratin som är statens främsta syfte med sina bidrag till folkbildningen.

Staten satsar årligen närmare två miljarder kronor i stöd till Studieförbundens verksamhet och absoluta merparten av bidragen hamnar direkt i lokal verksamhet - Studiecirklar, Kulturprogram och Annan folkbildning. Utöver dessa verksamhetsformer genomför studieförbunden på många orter uppdrag eller projekt inom tex. folkhälsa, integration och andra samhällsområden.

Regionen bidrar också med ekonomiskt stöd till Studieförbunden på regional nivå med syfte att stimulera kommunövergripande verksamhet som cirkelledarutbildningar och regionala kurser.

Detta bidragssystem bygger på att kommunerna å sin sida förväntas möta upp de statliga anslagen till studieförbunden med ett kommunalt stöd för att möjliggöra full effekt av den stora investering staten gör för bildning, kultur och social utveckling i hela landet. Tyvärr har det kommunala stödet minskat kraftigt under senare år, vilket försvårat för studieförbunden att leva upp till de förväntningar och möjligheter som följer med statsbidraget. Det kan liknas med att kommunen får en ny elbil gratis, men sparar pengar genom att inte ladda batteriet.

Folkbildningen med studieförbundens lokala verksamhet tillför stora mervärden till kommunerna inom en mängd olika områden;

- Studieförbunden är Sveriges i särklass största kulturarrangör, såväl som arena för lokal amatörkultur som anordnare av högkvalitativa kulturarrangemang
- Studieförbunden bidrar till en rik och meningsfull fritid för medborgarna genom möjligheten att exempelvis, som nybliven pensionär eller ensamstående, delta i en studiecirkel.
- Studieförbunden gör stora insatser för nyanlända som lär sig språket och hur vårt samhälle är uppbyggt
- Studieförbunden bidrar till att hålla demokratin levande, vilket är ett ständigt pågående förnyelsearbete. Detta bland annat som en stor resurs för sina egna medlemsorganisationer

när det gäller förenings- och mötesteknikteknik, funktionärsutbildningar, studiecirklar och arrangemang kring samhälls-, kultur- och miljöfrågor för. Det svenska föreningslivet står sig slätt om det inte har "sitt" studieförbund som stöttar.

- Studieförbunden tillsammans är en stor arbetsgivare i kommunerna och i regionen

Låt oss presentera några aktuella siffror som beskriver omfattningen av studieförbundens verksamhet 2018¹;

- 261 000 studiecirklar med totalt drygt 1,6 miljoner deltagare – fler än i grundskolan.
- 379 000 Kulturprogram med 20 miljoner besökare – fler än biograferna.
- 73 000 arrangemang i form av annan folkbildningsverksamhet med drygt 918 000 deltagare
- Studieförbunden engagerar 115 000 cirkelledare varav 100 000 helt ideellt.
- Studieförbunden finns och verkar i Sveriges alla kommuner i en tid när många andra organisationer centraliserar eller digitaliserar sin verksamhet.

Statsanslaget bygger på tillit till och förtroende för de 10 studieförbund, som samlar i stort sett hela det svenska föreningslivet som medlems- eller samarbetsorganisationer, som är i ständig dynamisk utveckling för att möta nya grupper och individer, som åtar sig nya samhällsutmaningar som integration, miljö och folkhälsofrågor.

Studieförbunden vill fortsätta bidra med sin verksamhet på varje ort, i hela Sverige och förväntar sig motsvarande tillit och förtroende inom kommunerna. Att spara på det kommunala anslaget till Studieförbunden är att montera ner ett skydds nät och en infrastruktur för det civila samhället, kulturen, integrationen och, i förlängningen, den demokratiska utvecklingen.

191014

Marita Graad-Jansson
Bildningskonsulent
0709-709 400
marita.graad@vgb.nu

Hans-Åke Höber
Bildningskonsulent
070-575 01 42
hans-ake.hober@vgb.nu

¹ Fakta om folkbildning 2019, FBR